

OMRÅDET FOR SOCIALPSYKIATRI

BOSTEDET BROVST

Rusmiddelprotokol

Rusmiddelprotokol gældende for Bostedet Brovst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Rusmiddelprotokol	3
Indledning.....	3
Bostedet Brovst egen vision og mission for arbejdet med rusmidler.....	3
Vision:.....	3
Mission:.....	3
Bostedet retningslinjer for håndtering af rusmidler.....	3
Generelt om rusmiddelindsatsen.....	3
Handleanvisninger for arbejdet med rusmidler på Bostedet Brovst.....	4
Borgernes færden i fællesarealerne.....	4
Borgernes egne ønsker i forhold til husorden.....	5
Kollegial hjælp.....	6
Post.....	6
Håndtering af rusmidler blandt borgerne.....	6
Salg af rusmidler både internt og eksternt.....	7
Borgernes brug af rusmidler alene eller i samvær med andre.....	7
Transport.....	8
Ransagning af borgernes lejligheder.....	8
4. Medarbejderrettet.....	8
5. Borgerrettet.....	9
Bilag 1.....	10
Bilag 2.....	11
Bilag 3.....	12

Rusmiddelprotokol

Indledning

Idet brugen af rusmidler, for flere af borgerne på Bostedet Brovst, er en del af deres livssituation, bliver medborgere, medarbejdere og ledere ofte konfronteret med forbrug og problematisk brug af rusmidler blandt borgerne. Det er derfor centralt, at borgere, medarbejdere og ledelsen på Bostedet Brovst arbejder ud fra en fælles grundlæggende tilgang, i forhold til håndtering af rusmiddelproblematikker.

Rusmiddelprotokollen er udarbejdet til håndtering og forebyggelse af problemer i forhold til borgere med forbrug af rusmidler herunder de forventninger man har til hinanden når der opstår problemer med rusmidler.

Rusmiddelprotokollen indeholder konkrete retningslinjer og handlingsanvisninger til hvordan borgernes rusmiddelbrug og adfærd håndteres i praksis.

Bostedet Brovst egen vision og mission for arbejdet med rusmidler

Vision:

- At Bostedet Brovst er et trygt sted at bo og arbejde, og et sted hvor borgerne har mulighed for at udvikle sig ud fra en recovery- orienteret og rehabiliterende tilgang

Mission:

- At der arbejdes for at borgere med rusmiddelafhængighed opnår oplevelsen af øget sundhed, trivsel og livskvalitet samt får mulighed for at inkludere sig i sociale sammenhænge og aktiviteter uden rusmidler.
- At medarbejdere og borgerne på Bostedet Brovst på anerkendende vis indgår i dialog om rusmiddelproblematikker

Bostedet retningslinjer for håndtering af rusmidler

Generelt om rusmiddelindsatsen

De borgere som indskrives med et skadeligt forbrug af rusmidler og hvor det indgår som et fokusområde i borgerens § 141 handleplan eller borgeren er kendt med et forbrug af rusmidler, udarbejdes der en rusmiddelaftale (Bilag 1), i samarbejde med borgeren. Der sigtes efter, at aftalen indgås mellem borgeren og en medarbejder fra

DD-teamet gerne inden indflytningen eller indenfor de første 14 dage efter indflytningen på bostedet.

Rusmiddelaftalen er et samarbejdsværktøj baseret på dialog, der kan understøtte borgerens recoveryproces. Formålet med aftalen er at skabe transparens omkring, hvilke håb, drømme og ønsker borgeren har, om afhængigheden er et forbrug eller et misbrug, hvilke rusmidler der indtages, hvor meget der forbruges, og hvordan der arbejdes med evt. harmreduktion/pause/stop fra rusmidlerne.

Ligeledes anvendes interviewguiden (Bilag 2) i forbindelse med afholdelse af rusmiddelsamtaler med DD-medarbejderne.

Borgere med et rusmiddelforbrug motiveres til at deltage i rusmiddelsamtaler med DD-medarbejderne dette kan foregå både som strukturerede eller som ad hoc samtaler. DD-medarbejderne anvender det motiverende interview som er en samtaleteknik der søger at skabe indre motivation til forandring af en konkret adfærd med bevist fokus på løsninger der tager udgangspunkt i borgerens ressourcer og succeser og holder fokus på det borgeren tidligere er lykket med.

Ligeledes kan bostedet tilbyde borgere med et forbrug af rusmidler, NADA behandling for at lindre og afhjælpe trang og abstinenser, ball stick-massage som stimulerer berøringssanserne og medvirker til at berolige nervesystemet, giver tryghed og afgrænser kroppen.

Bostedet Brovst har et samarbejde med Rusmiddelcentret, Jammerbugt Kommune, hvor borgerne har mulighed for at blive tilknyttet en rusmiddelbehandler.

Hvis en borger har et eskalerende forbrug af rusmidler og i øvrigt opleves utilgængelig ift. dialog og samarbejde, iværksættes en øget indsats. Medarbejderne har fokus på at dække borgernes basale behov som f.eks. at borgeren får sufficient kost og væske, øget tilsyn og støtte til personlig hygiejne. Ligeledes tages der kontakt til behandlingsansvarlig psykiater/ambulatorie sygeplejersken ved Psykiatrisk Hospital, bostedets tilknyttet psykiatrisk konsulent samt et tættere samarbejde med myndighed og evt. politiet.

Handleanvisninger for arbejdet med rusmidler på Bostedet Brovst

Borgernes færden i fællesarealerne

På Bostedet Brovst er det ikke acceptabelt at være i fællesarealerne, hvis man er synlig påvirket af rusmidler eller ens adfærd er til gene for de andre borgere eller medarbejderne. Hvis en borger er synlig påvirket af rusmidler eller er til gene for sine omgivelser, hvor grænsen for almindelig adfærd overskrides, skal borgeren motive-res til at gå til egen bolig. Dette betragtes som et gensidig hensyn, da vi ikke ønsker, at borgeren blamerer sig, men heller ikke ønsker at fællesskabet skal påvirkes uhen-sigtsmæssigt.

Hvis det er muligt, aftaler medarbejderne indbyrdes, hvordan en borger på bedst mulig måde motiveres til at gå i egen bolig. Er borgeren i høj Arousal anvendes som udgangspunkt principper for Low Arousal og *deeskalering som metode* for at minimere risiko for udadreagerende adfærd. Derudover følger medarbejderne op på evt. koordinationsplan og individuelle aftaler indgået med borgeren. Ligeledes kan der aftales med borgeren at medarbejderen kommer på tilsyn i borgerens lejlighed.

Hvis borgeren ikke ønsker at forlade fællesarealerne, kan medarbejderne overveje at tilbyde kontakt med de øvrige borgere et andet sted i huset.

Borgernes egne ønsker i forhold til husorden

Generelt ift. opretholdelse af husorden

Husordenen retter sig både mod borgerne og medarbejdere. Borgerne på bostedet Brovst har i samarbejde med medarbejderne udarbejdet en husorden med nogle få regler, som borgerne har drøftet i fællesskab og som udgangspunkt danner grundlag for hvordan omgangstone, adfærd og samværet med hinanden ønskes på Bostedet Brovst.

Husordenen er dynamisk og er endnu ikke færdigudviklet.

Husorden:

1. Man må ikke færdes i fællesarealerne når man er påvirket af andre rusmidler end hash.
2. Forbrug af hårde stoffer skal foregå i egen lejlighed for lukket dør.
3. Man må ikke gå rundt om natten og banke på andres døre - dette er forstyrrende og skaber konflikter. Man skal respektere at medbeboere er gået i seng og sover.
4. Det er vigtigt at kunne føre en samtale med hinanden og se hinanden i øjnene.
5. Når man er træt, skal man ikke lægge sig til at sove på sofaerne i fællesstue, der henstilles til at man går til sin egen lejlighed eller finder et andet sted at sove.
6. Man skal ikke skabe gener for hinanden, men opføre sig pænt og tale ordentligt til hinanden på en anstændig måde.
7. Der henstilles til at man ikke går rundt og banker på medbeboeres døre for at tige cigaretter.
8. Der henstilles til at man ikke ryger i fællesarealer.

Der er ikke tale om at håndhæve regler, men i stedet yder medarbejderne en faglig og pædagogisk indsats. Medarbejderne går i dialog om det, de observerer, som ikke er hensigtsmæssigt og kan være med til at skabe utryghed for medarbejdere og borgere på Bostedet Brovst.

Ved opretholdelse af husorden, retningslinjer og drøftelser af disse, er det vigtigt som udgangspunkt:

- at have tillid til hinanden og til, at alle handler ud fra bedste intentioner og formåen.
- at alle forsøger at opretholde en ligeværdig dialog og god kommunikation.
- at husorden er synlige for alle, så alle på Bostedet Brovst har kendskab til denne

Borgernes husorden (Bilag 3).

Kollegial hjælp

Når vi oplever konflikter på Bostedet Brovst, er det vigtigt, at vi hjælper og støtter op om hinanden for at løse konflikten. Der tages udgangspunkt i Low Arousal, *deeskalering som metode* og den samarbejdsstruktur, alle medarbejdere har trænet i ift. konfliktforebyggelse¹. Det aftales, hvis muligt, hvem der er alarmansvarlig, sikkerhedsperson og omsorgsperson.

Opstår der en konfliktfyldt hændelse eller en magtanvendelse, tages der udgangspunkt i Region Nordjyllands *retningslinjer for magtanvendelse på voksenområdet, samt Retningslinje for indsats efter voldsomme hændelser*. Der foretages den nødvendige dokumentation i Sensum One.

Post

Medarbejderne tager **aldrig** imod post (breve & pakker) og kvitterer heller ikke for modtagelse. Efterlader fragtfirmaer pakker andre steder end i borgernes postkasse, kontaktes disse med henblik på at afhente pakkerne igen. Borgerne har selv ansvaret for bestilte breve og pakker.

Håndtering af rusmidler blandt borgerne

Hvis medarbejderne oplever euforiserende stoffer, remedier til euforiserende eller salg af euforiserende stoffer på Bostedet Brovst, italesætter medarbejderen dette over for borgeren, at medarbejderen er vidende om det, og at det er ulovligt at besidde euforiserende stoffer. Ved borgere der forbruger euforiserende stoffer med døren åben til egen lejlighed - vil medarbejderne som udgangspunkt lukke døren, da forbrug af rusmidler er en privat sag.

Politiet adviseres telefonisk eller tippes elektronisk på politiets hjemmeside, hvis medarbejderne observerer/finder euforiserende stoffer på botilbuddets fællesarealer.

Det er ulovligt at ind- og udføre, at købe og sælge, at fremstille, at forarbejde og at være i besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer. Besiddelse af stoffer er ulovlig uanset om det er til eget forbrug eller med henblik på salg.

Besiddelsen af selv små mængder af euforiserende stoffer er ulovlig.

Det er også ulovligt at købe, modtage og besidde receptpligtige lægemidler, når det ikke sker i henhold til lægeordineret recept. I øvrigt er ind- og udførsel, salg, udlevering, fremstilling og forarbejdning af disse stoffer ulovligt.

Medarbejderne kan opleve, at borgerens remedier (fx bon) er uhygiejniske, og for at undgå at det udvikler sig til en sundhedsrisiko kan borgeren støttes og vejledes i at rengøre disse. Som udgangspunkt skal borgeren selv sørge for rengøring. Hvis medarbejderen oplever borgere som injicerer rusmidler, kan der udleveres sterile kanyler og kanylebokse.

Husk altid at være iført sikkerhedshandsker ved rengøring i borgerens bolig og stik aldrig hånden ned i fx affaldsspande, revner i møblerne eller vasketøjskurve m.m. (kun hvis der er mistanke om at borgeren injicerer sig).

¹Alarmansvarlig, sikkerheds- og omsorgsperson

Salg af rusmidler både internt og eksternt

Hvis medarbejderen oplever salg af rusmidler blandt borgerne, skal der handles med det samme, og borgerne gøres opmærksom på, at vi er vidende om vedkommendes handel med euforiserende stoffer. Borgeren skal gøres opmærksom på, at det ikke er lovligt og ikke accepteres på botilbuddet.

Forekommer der salg af euforiserende stoffer på matriklen af udefrakommende, meldes dette til politiet. Sker salget f.eks. fra bil på parkeringspladsen, tages nummeret på bilen før anmeldelse.

Hvis medarbejderen får mistanke om, at en borger på botilbuddet er involveret i salg/videresalg af euforiserende stoffer, kontakter medarbejderen vedkommende og spørge nysgerrigt ind til borgerens handlinger.

Ved begrundet mistanke omkring videresalg af euforiserende stoffer både internt og eksternt, vil botilbuddets ledelse anmelde sagen til politiet ellers kan medarbejderne tippe politiet elektronisk på politiets hjemmeside. Når medarbejderen tipper politiet, gøres det med botilbuddets navn og adresse.

I helt særlige tilfælde kan hensynet til borgernes helbred og andre interesser (såsom andre medborgere, borgere uden for tilbuddet m.m.) dog veje klart tungere end hensynet til tavshedspligten, og hvis dét er tilfældet, bryder man ikke sin tavshedspligt ved at videregive en oplysning. Dette kaldes "værdispringsreglen". Hvis medarbejderen videregives en oplysning i henhold til værdispringsloven, overtræder medarbejderen ikke tavshedspligten.

Borgernes brug af rusmidler alene eller i samvær med andre

Forbrug af rusmidler er en privat sag og et forbrug af rusmidler må ikke give anledning til socialt samvær.

Når borgerne får besøg af medbeboere eller får besøg ude fra bør medarbejderne være til stede i fællesarealerne, da det kan have en forebyggende effekt i forhold til eventuelt salg af euforiserende stoffer og konfliktoptrappende situationer. Ved mistanke om at borgerne forbruger euforiserende stoffer sammen ved sociale sammenkomster hos hinanden – vil medarbejderne være opsøgende med henblik på at være forstyrrende og henvise til at forbrug af rusmidler er en privat sag.

I rusmiddelaftalen (Bilag 1) fremgår det, at rusmidler bør indtages i egen lejlighed og alene. Flere borgere fra rusmiddelmiljøet er utilfredse med denne regel, da de oplever et socialt fællesskab omkring indtagelse af rusmidler.

Medarbejderne på Bostedet Brovst har fokus på den enkeltes trivsel, og herunder at skabe rammerne, hvor den enkelte har mulighed for at reducere sit forbrug. Derfor er begrundelsen i rusmiddelaftalen: *"Dit forbrug af rusmidler må ikke blive et omdrejningspunkt for socialt samvær, idet du kan være med til at fastholde andre i afhængighed eller være med til at øge det."*

Ligesom husordenen er der ikke tale om, at det skal håndhæves med konsekvenser, når vi ser, at der sidder flere sammen og indtager rusmidler. I stedet iværksættes en pædagogisk indsats med fokus på den enkeltes trivsel.

Efterfølgende kan der også være en opfølgning – særligt med den borger, der ellers har udtrykt at arbejde for en reduktion af forbruget af rusmidler.

Hvis der observeres adfærd, trafik til forskellige lejligheder, eller lignende, der giver fornemmelsen af, at det kan udvikle sig uhensigtsmæssigt, samt skabe utryghed, så samles medarbejderne for at risikovurdere situationen.

Transport

Skal borgeren køres til læge, psykiater eller lignende, hvor der ligger en fast kalenderaftale, skal medarbejderen sammen med borgeren indgå en aftale om, at kørsel forudsætter, at borgeren har en hensigtsmæssig adfærd så der ikke opstår risiko for udadreagerende adfærd.

Der køres ikke med borgerne, hvis der er mistanke om at borgeren er påvirket af euforiserende stoffer. Ligeledes køres der ikke med borgere der er i besiddelse af eller har til hensigt at indkøbe euforiserende stoffer.

Ransagning af borgernes lejligheder

Ransagning af borgernes lejligheder foretages af politiet og efter nærmere aftale med ledelsen.

Som udgangspunkt låser medarbejderne ikke op til en lejlighed, men det kan ske på politiets anmodning f.eks. i forbindelse med en ransagning, hvis borgeren ikke ønsker at åbne døren op for politiet.

4. Medarbejderrettet

Der er på Bostedet Brovst en forpligtelse til at alle medarbejdere indgår konstruktivt i arbejdet omkring rusmidler – på linje med flere andre svære problemstillinger, der er blandt borgerne.

Dele af medarbejdergruppen har fået oplæg i relation til rusmidler fra peermedarbejder og deltaget i DD-kursus på generalistniveau, ligeledes vil alle medarbejdere blive uddannet i at anvende metoden MI og Åben Dialog.

En gruppe på 5 medarbejdere (Rusmiddelgruppen), der har særlig interesse og kompetencer i forhold til borgere med et rusmiddelforbrug, har også Dobbeltdiagno-seuddannelsen.

Disse medarbejdere har ansvaret for en fortsat udvikling af rusmiddelindsatsen, samt sparring og videns udveksling med de øvrige medarbejdere samt oplæring af nyansatte/studerende/elever.

- Rusmiddelgruppen holder møder 4 gange om året (marts, juni, september og december), møderne er af 3 timers varighed. Hver 2. gang er der supervision ved supervisor.

5. Borgerrettet

Det er altid en mulighed at få en individuel samtale med rusmiddelvejleder på Bostedet Brovst, når en borger ønsker det.

Der er et ønske om at etablere flere samtaler med borgerne og rusmiddelvejlederne, samt at samtalerne eventuelt bliver et skridt hen mod indskrivning ved Rusmiddelcenter, Jammerbugt Kommune – f.eks. for samtaler med rusmiddelbehandler samt medicinsk behandling (substitutionsmedicin).

Bilag 1

Rusmiddel-samarbejdsaftale

Bostedet Brovst har nogle generelle retningslinjer ift. rusmiddel- og alkoholforbrug, som man som borger på Bostedet Brovst skal respektere.

De er, at:

- Du tager ansvar for, at handel ikke foregår på Bostedet Brovst. Vi ønsker, at det er trygt at bo og arbejde på Bostedet Brovst. Handel mellem borgere eller med pushere udefra kan skabe stor utryghed. Handel med illegale rusmidler er forbudt ved lov og vil derfor blive politianmeldt.
- Da afhængighed er et privat anliggende, så skal rusmidler indtages i egen lejlighed og alene. Dit forbrug af rusmidler må ikke blive et omdrejningspunkt for socialt samvær, idet du kan være med til at fastholde andre i afhængighed eller være med til at øge det.
- Det forventes at du er åben omkring rusmiddel- og alkoholforbrug og at du er villig til at gå i dialog med medarbejderne om det. Vi vil gerne kende omfanget af forbrug og hvad der indtages, så vi er klædt på til at hjælpe bedst muligt hvis noget går galt. Samtidig med kan vi have opmærksomhed på eventuelle succeser omkring positive ændringer i rusmiddelindtaget.

Hvilke rusmidler foretrækker du?

Hvor stort er dit forbrug?

Hvilke rusmidler undgår du?

Hvordan er din adfærd når du har haft et forbrug af rusmidler?

Hvilken form for støtte og hjælp kunne du have brug for?

Jeg er blevet informeret om Bostedet Brovst' retningslinjer vedr. rusmidler- og alkoholforbrug.

Brovst d. / 20

Borger

Medarbejder

Bilag 2

Interview guide

Indledning.

Hvad er dit mål med at bo på Bostedet Brovst?

Hvad er den største udfordring for dig?

Hvad forventer du at personalet kan gøre for at hjælpe dig mod målet?

Hjælp i dagligdagen.

1. Oprydning, rengøring, vask m.m.
2. Personlig hygiejne
3. Transport
4. Medicinadministration

Døgnrytme

1. Har du problemer med at opretholde en fast døgnrytme?
2. Sker det at du bytter om på nat og dag?
3. Har du problemer med at komme op om morgenen?
4. Hvor meget hjælp modtager du til at opretholde en rimelig døgnrytme?

Psykisk tilstand

1. Hvordan modtager du hjælp i forbindelse din psykiske tilstand?
2. Hvordan oplever du selv din psykiske tilstand i øjeblikket?
3. Hvordan kan vi se på dig, at du har brug for hjælp?
4. Har du fået information om din sygdom og den behandling du får?

Fysisk tilstand

1. Hvordan har du det fysisk?
2. Hvor meget hjælp modtager du i forhold til fysiske helbredsproblemer og lægekontakt?

Forbrug af rusmidler

1. Bruger du rusmidler?
2. Hvilke og evt. hvor meget tager du?
3. Har du overvejelser om at stoppe/minimere dit misbrug?
4. Er der behov for hjælp til at styre forbruget?

Mestringsstrategier

1. Hvordan hjælper personalet dig bedst, når du bliver psykisk ustabil?
2. Hvordan hjælper du dig selv, når du har det psykisk dårligt?
3. Hvilke handlemuligheder har du i forhold til at få det bedre?
4. Vil du kunne tage kontakt til personalet, hvis du har det dårligt?

Nære relationer

1. Hvem betegner du som dine nærmeste pårørende?
2. Hvordan og hvorvidt ønsker du dine pårørende inddraget i dit ophold? (Samtykkeerklæring)
3. Hvilke mennesker værdsætter du og hvilken rolle kan de spille i løsningen af dine problemer?

Økonomi

1. Kan du styre din økonomi?
2. Hvor meget hjælp modtager du i forhold til at styre din økonomi?

Bilag 3

Husorden udarbejdet af borgerne på Bostedet Brovst

1. Man må ikke færdes i fællesarealerne når man er påvirket af andre rusmidler end hash.
2. Forbrug af hårde stoffer skal foregå i egen lejlighed for lukket dør.
3. Man må ikke gå rundt om natten og banke på andres døre - dette er forstyrrende og skaber konflikter. Man skal respektere at medbeboere er gået i seng og sover.
4. Det er vigtigt at kunne føre en samtale med hinanden og se hinanden i øjnene.
5. Når man er træt, skal man ikke lægge sig til at sove på sofaerne i fællesstue, der henstilles til at man går til sin egen lejlighed eller finder et andet sted at sove.
6. Man skal ikke skabe gener for hinanden, men opføre sig pænt og tale ordentligt til hinanden på en anstændig måde.
7. Der henstilles til at man ikke går rundt og banker på medbeboeres døre for at tigge cigaretter.
8. Der henstilles til at man ikke ryger i fællesarealer.

Rusmiddelprotokol

Specialektoren

Området for Socialpsykiatri

Bostedet Brovst
Stationsvej 12
9460 Brovst

Maj 2023

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder